

CÒMIC FONTS

Per Joan Pons

El blanc i negre perd Alex Toth

Com si d'un senyal fent l'ullet al clàssic de l'oest *Murieron con las botas puestas* es tractés, Alex Toth (1928-2006) va morir el maig passat mentre treballava a la taula de dibuixant. Un digne comiat per a un dels millors professionals que ha tingut el món del còmic.

El 1947 va encetar la seva carrera de dibuixant amb DC Comics participant en col·leccions com, per exemple, *Green Lantern*, *All American* o *Jimmy Wakely*. Però va destacar anys després, amb l'editorial Dell, tot adaptant sèries de televisió al còmic: *Roy Rogers*, *The FBI Story*, *Sea Hunt*, *The Lennon Sisters*, *Rin Tin Tin* i, la que va ser més important per al seu currículum, *El Zorro*. La televisió va seguir present en la seva carrera en ser fitxat per la factoria de dibuixos animats Hanna-Barbera. I més tard va tornar al món del còmic pur amb el segell DC Warren i d'altres de més petits, per donar vida a personatges molt diversos. Aquesta darrera etapa com a dibuixant de còmic va ser qualificada per Toth com a molt depriment, "quan penso en l'enorme volum de material de poca qualitat que tenim aquí", i es va manifestar més interessat a desenvolupar treballs per al cinema, la televisió, la pintura, la publicitat i l'escriptura.

La publicació no fa gaire temps del volum *El Zorro* a Azake Ediciones (Siglo XX) conté un pròleg molt acurat del mateix Alex Toth en què explica els detalls de la seva participació com a dibuixant d'aquest heroi amb sentiment ambivalent.

"Ara hauria de demanar disculpes a tot el món (sense excepcions) per la meua representació d'*El Zorro* disfressat", va reconèixer el dibuixant amb humilitat. "Sempre

he sentit un gran afecte per aquest personatge, i sóc conscient que em manquen algunes habilitats absolutament necessàries per fer-li justícia des d'un punt de vista gràfic."

Amb aquesta reedició i revisió feta pel dibuixant es pot gaudir d'un nou *El Zorro* que aporta la maduresa d'estil i la remodelació final de tots aquells plans considerats pel mateix Toth com "horroroses alteracions portades a terme per mans desconegudes".

Hi ha un altre personatge, molt important per al còmic creat a Espanya, que defineix molt bé la personalitat i compromís de Toth: *Torpedo 1936*, una recreació del món de l'Hampa nord-americana, fruit d'una col·laboració molt interessant amb Sánchez Abulí, per encàrrec de Toutain, en la qual va participar en els dos primers números i es va retirar per l'excessiva violència del personatge. La seva substitució per Jordi Benet va consolidar l'èxit d'aquest heroi.

Mestre d'un blanc i negre molt emparentat amb la tècnica pictòrica del clarobscur, i dels enquadraments ponderats, Toth va treballar fins a l'últim dia "tractant de trobar una bona història que torni a estimular-me les neurones i derivi en el naixement d'un altre còmic com ara *Bravo for Adventure*, o quelcom semblant. No obstant això, l'èxit continua esquivant-me".

Molts dels professionals espanyols del còmic es reconeixen en deute amb aquest dibuixant i com a record es podrien rescatar les pàgines finals del número d'*El Zorro*, del qual es presenta aquí la portada, on es va proposar a tot un seguit d'aquests "historietistes incondicionals de la mestria gràfica d'Alex Toth" que li retessin un homenatge amb un text i un dibuix. Rafa Fonteriz, Josep Maria Beà, Alfonso Font, Rubén Pellejero, Jesús Yugo i Jaime Martín van respondre a aquesta petició tot deixant la seva empremta a la memòria de Toth.

